

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ЕКОЛОГІЯ ТА ЕКОМЕНЕДЖМЕНТ

Ecology and Eco-management

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 101 Екологія

галузі знань 10 Природничі науки

Кваліфікація: бакалавр з екології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Національного університету харчових
технологій**

Голова Вченої ради

/ В.Л. Яровий /

(протокол № 9 від "29" 04 2021 р.)

Освітня програма вводиться

в дію з "01" 09 2021 р.

наказ № 55 від "30" 04 2021 р.

Київ 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма «Екологія та екоменеджмент» підготовки бакалавра за спеціальністю 101 Екологія галузі знань **10 Природничі науки** розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія галузі знань **10 Природничі науки** для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого і введеного в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 04 жовтня 2018 р. № 1076 і є документом, в якому узагальнюється зміст освіти, тобто відображаються цілі освітньої та професійної підготовки, визначається місце фахівця в структурі господарства держави і вимоги до його компетентностей та інших соціально важливих властивостей і якостей.

Розроблено робочою групою у складі:

1. Ничик Оксана Василівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри екологічної безпеки та охорони праці, гарант освітньо-професійної програми;
2. Бублієнко Наталія Олександрівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри екологічної безпеки та охорони праці;
3. Салавор Оксана Мирославівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри екологічної безпеки та охорони праці;
4. Котинський Андрій Валерійович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри екологічної безпеки та охорони праці;
5. Антипов Владіслав Ігорович, директор ТОВ «Центр екології та розвитку нових технологій», стейкхолдер;
6. Усенко Станіслав Артурович, ЕК-3-4, здобувач вищої освіти.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Змін до освітньо-професійної програми «Екологія та екоменеджмент»

1. Науково-методична рада університету:

Протокол № 3 від «28» 04 2021 року

Рекомендовано на розгляд Вченої ради НУХТ
(висновок, особливі умови)

Голова НМР університету [підпис] В.Л. Яровий

2. Центр моніторингу якості та координації освітньої діяльності університету

Рекомендовано на розгляд НМР НУХТ
(висновок, особливі умови)

«27» 04 2021 року

Директор Центру [підпис] І.В. Житнецький

3. Вчена рада факультету біотехнології та екологічного контролю:

Протокол № 7 від «23» квітня 2021 року

Відповідає вимогам Стандарту ВО спеціальності 101 Екологія

(висновок, особливі умови)

першого (бакалаврського) рівня з врахуванням пропозицій стейкхолдерів

Декан факультету: [підпис] Н.М. Грегірчак

4. Випускова кафедра:

кафедра екологічної безпеки та охорони праці:

Протокол № 18 від «19» квітня 2021 року

Перегляд ОП проведено відповідно Положення про розроблення, затвердження, моніторинг та перегляд освітніх програм в НУХТ

(висновок, особливі умови)

Завідувач кафедри: [підпис] О.І. Семенова

Розроблено:

Гарант освітньої програми:

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри екологічної

безпеки та охорони праці [підпис] О.В. Ничик

«16» квітня 2021 року

1. Профіль освітньої програми «Екологія та екоменеджмент» зі спеціальності 101 «Екологія»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет харчових технологій Факультет біотехнології та екологічного контролю
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія та екоменеджмент
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Первинна
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти; освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста; освітнього ступеня молодшого бакалавра
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://nuft.edu.ua
2 – Мета (цілі) освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних на ринку праці фахівців, здатних на високому професійному рівні комплексно розв'язувати складні оперативні та стратегічні задачі і вирішувати проблеми у сфері екології шляхом розроблення нових та вдосконалення існуючих технологій збереження навколишнього середовища та захисту довкілля від негативного антропогенного впливу, здійснювати організаційну та управлінську діяльність.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, освітня програма (за наявності))	Галузь знань 10 «Природничі науки» Спеціальність 101 «Екологія»
Орієнтація освітньої програми	Програма професійно спрямована на формування концептуального підходу до вивчення теоретичних основ і практичних заходів з забезпечення охорони та якості довкілля. Зміст програми охоплює широкий спектр знань з екологічних дисциплін, розрахунків, українського і міжнародного природоохоронного законодавства і враховує сучасні досягнення науки і техніки, концепції сталого (збалансованого) розвитку. Програма дозволяє студентам набути необхідних актуальних компетенцій, навичок в галузі екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування, екологічної модернізації виробництва, природоохоронного законодавства,

	екологічної безпеки та управління. Структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання. Дисципліни та модулі програми засновані на теоретичних знаннях, які тісно пов'язані з практичними навичками. Програма дозволяє студентам набути необхідних навичок в галузі екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка освітньо-професійних кадрів здійснюється на здобутті компетенцій в галузі екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування; українського та міжнародного природоохоронного законодавства, володіння методиками проведення екологічного моніторингу на різних суб'єктах підприємницької діяльності, на здобутті навичок до проведення комплексного оцінювання стану екосистем, до застосовування методів спостереження та контролю стану компонентів природного середовища, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання. Акцент робиться на здобутті навичок та знань щодо оцінки та аналізу екологічних проблем, що виникають у галузі харчової та переробної промисловості та шляхів їх вирішення Ключові слова: екологія, екологічний менеджмент, охорона довкілля, сталий розвиток
Особливості програми	Освітня програма бакалавра узгоджена за змістом з освітніми програмами закордонних навчальних закладів, передбачає поглиблену теоретичну і практичну підготовку і забезпечує отримання сучасних універсальних знань, адаптованих до вимог ринку праці, і які можна застосувати у будь якій сфері діяльності, пов'язаній з екологічною безпекою та управлінням.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Працевлаштування на підприємствах будь-якої організаційно-правової форми (державні, муніципальні, комерційні, некомерційні,) та за будь-якими видами економічної діяльності. Професійні назви робіт (за ДК 003:2010): 2149.2 Інженер з охорони навколишнього середовища, 2211.2 Еколог, 2211.2 Експерт з екології, 2213.2 Інженер з відтворення природних екосистем, 2149.2 Інженер з техногенно-екологічної безпеки 3211 Технік-еколог 3212 Інспектор з охорони природи 3439 Інспектор державний з техногенного та екологічного нагляду
Подальше навчання	Навчання на наступному другому (магістерському) рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, що проводиться у формі лекцій, практичних/семінарських та лабораторних занять; консультацій з викладачами; виконання індивідуальних завдань для самостійного опрацювання або командного вирішення ситуаційних завдань, кейсів з метою розвитку креативного мислення та вміння працювати у команді; майстер-класів, відкритих лекцій, тренінгів, ділових ігор з провідними фахівцями промисловості; виконання курсових проєктів та робіт; переддипломної практики; виконання кваліфікаційної роботи. Під час викладання передбачено використання підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій, методичних рекомендацій, електронних

	навчальних курсів, розроблених науково-педагогічним складом університету, періодичних наукових видань та мережі Internet, дистанційних технологій.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, поточний, підсумковий контроль, захист звітів з практики, захист курсових робіт та проєктів, захист кваліфікаційної бакалаврської роботи за визначеними критеріями
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. ЗК 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 9. Здатність працювати в команді. ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 13. Здатність зберегти та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та введення здорового способу життя.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук. ФК 3. Здатність до розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук. ФК 4. Знання сучасних досягнень положень національного та міжнародного екологічного законодавства. ФК 5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

	ФК 6. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління. ФК 7. Здатність проводити моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища. ФК 8. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно- біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. ФК 9. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання. ФК 10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень. ФК 11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування. ФК 12. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. ФК 13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ФК 14. Здатність до аналізу екологічних проблем широкого спектру підприємств, зокрема, харчової та переробної промисловості. ФК 15. Здатність до впровадження вітчизняних та міжнародних практик, спрямованих на регулювання екологічної та техногенної безпеки
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами. ПРН 2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування. ПРН 3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування. ПРН 4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки. ПРН 5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля. ПРН 6. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття. ПРН 7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. ПРН 8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень. ПРН 9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. ПРН 10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень. ПРН 11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище. ПРН 12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та

	муніципальними відходами. ПРН 13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології. ПРН 14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. ПРН 15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів. ПРН 16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі. ПРН 17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів. ПРН 18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. ПРН 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти. ПРН 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства. ПРН 21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних. ПРН 22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля. ПРН 23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів. ПРН 24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПРН 25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. ПРН 26. Уміти комплексно оцінювати екологічні аспекти діяльності підприємств різних галузей, зокрема, харчової та переробної промисловості. ПРН 27. Уміти здійснювати стратегічну екологічну оцінку та оцінку впливу на довкілля планованої діяльності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає ліцензійним вимогам
Матеріально-технічне забезпечення	Усі приміщення відповідають будівельним та санітарним нормам, у наявності відповідна соціальна інфраструктура, що включає гуртожитки, їдальні та буфети, медичні пункти, актова зала, студентський клуб, навчальний корпус фізичного виховання, плавальний басейн, стадіон, спортивні майданчики. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів. Навчальні лабораторії оснащені необхідним лабораторним обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне	Офіційний веб-сайт https://nuft.edu.ua/ містить інформацію про освітню програму, навчальну, наукову і виховну діяльність,

забезпечення	структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньої програми викладені на сторінках кафедр, за якими закріплені дисципліни та на дистанційній платформі навчання http://cde.nuft.edu.ua/. Всі ресурси науково-технічної бібліотеки доступні через сайт http://library.nuft.edu.ua/. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність студентів, аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників Університету, у т.ч. навчання, стажування, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень, викладання та підвищення кваліфікації організовується на підставі партнерських угод про співробітництво Університету з університетами України відповідно до Положення про <u>академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету харчових технологій</u>
Міжнародна кредитна мобільність	Університетом укладено угоди про міжнародну академічну мобільність з такими університетами: <u>в рамках програми Еразмус+:</u> Щецинський університет (Польща); Університет Рея Хуана Карлоса (Іспанія); Університет Лучіана Блага, м. Сібіу (Румунія); Університет Гейзенхайма Німеччина); Ряшівський (Жешув) Університет, (Польща) <u>в рамках програми двох дипломів 2D:</u> Вища Школа управління охороною праці в Катовіцах (Польща); <u>в рамках угод про співпрацю, що передбачають навчання студентів:</u> Лодзька політехніка (Польща), Русенський університет «Ангел Кънчев» в м. Разград (Болгарія), Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина), Могилівський державний університет продовольства (Білорусь), Вища Школа Управління Охороною Праці в Катовіцах (Польща), Щецинський університет (Польща), Білостоцький технічний університет (Польща), Університет екології і управління (Варшава, Польща), Університет Хохшуле Гайзенгейм, (м. Гайзецнгем, Німеччина)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Іноземні громадяни навчаються в Університеті за загальнодержавними програмами та договорами, укладеними з юридичними та фізичними особами, незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, місця проживання та інших обставин. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності Університет може забезпечити для іноземних здобувачів вищої освіти викладання дисциплін англійською мовою, забезпечивши при цьому вивчення такими студентами державної мови як окремої навчальної дисципліни.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми (ОП)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Історія державності і культури України	5	екзамен
ОК 2.	Іноземна мова за (професійним спрямуванням)	3	диф.залік
ОК 3.	Інформаційні технології	5	диф.залік
ОК 4.	Вища математика	7	екзамен
ОК 5.	Фізика	6	диф.залік
ОК 6.	Безпека життєдіяльності та охорона праці	4	диф.залік
ОК 7.	Хімія навколишнього середовища	6	екзамен
ОК 8.	Екологія та охорона довкілля	14	екзамен
ОК 9.	Біологія	7	екзамен
ОК 10.	Гідрологія	3	диф.залік
ОК 11.	Метеорологія та кліматологія	3	диф.залік
ОК 12.	Менеджмент ґрунтів	5	диф.залік
ОК 13.	Управління природоохоронними територіями	3	диф.залік
ОК 14.	Біотрансформація органічних речовин	14	екзамен
ОК 15.	Основи комп'ютерного проектування	4	диф.залік
ОК 16.	Нормування та стандартизація у природоохоронній діяльності	6	екзамен
ОК 17.	Менеджмент міських та промислових систем	10	екзамен
ОК 18.	Управління екологічними ризиками	5	диф.залік
ОК 19.	Екологія харчових виробництв	11	екзамен
ОК 20.	Ділова комунікативність	5	диф.залік
ОК 21.	Природоохоронні технології та обладнання	8	екзамен
ОК 22.	Моделювання та прогнозування стану довкілля	3	екзамен
ОК 23.	Моніторинг довкілля	6	екзамен
ОК 24.	Економіка та організація природокористування	4	диф.залік
ОК 25.	Природоохоронне законодавство та екологічне право	6	екзамен
ОК 26.	Технологічні розрахунки та звітність у природоохоронній діяльності	7	екзамен
ОК 27.	Виробнича практика	6	диф.залік
ОК 28.	Переддипломна практика	3	диф.залік
ОК 29.	Кваліфікаційна робота	9	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		178 кредитів	
Вибіркові компоненти ОП *			
ВБ 1.	Дисципліни гуманітарної і економічної підготовки із загальноуніверситетського каталогу	12	
ВБ 2.	Дисципліни природничо-наукової підготовки**		
	Дисципліни з переліку 1	5	
	Дисципліни з переліку 2	5	
	Дисципліни з переліку 3	6	

1	2	3	4
ВБ 3	Дисципліни загальної фахової підготовки**		
	Дисципліни з переліку 1	4	
	Дисципліни з переліку 2	7	
	Дисципліни з переліку 3	3	
ВБ 4	Дисципліни професійної і практичної підготовки**	20	
ВБ 4.1	Дисципліни з вибіркового блоку 1 «Прикладна екологія»		
ВБ 4.2	Дисципліни з вибіркового блоку 2 «Техногенна безпека»		
Загальний обсяг вибірових компонент:		62 кредити	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240 кредитів	

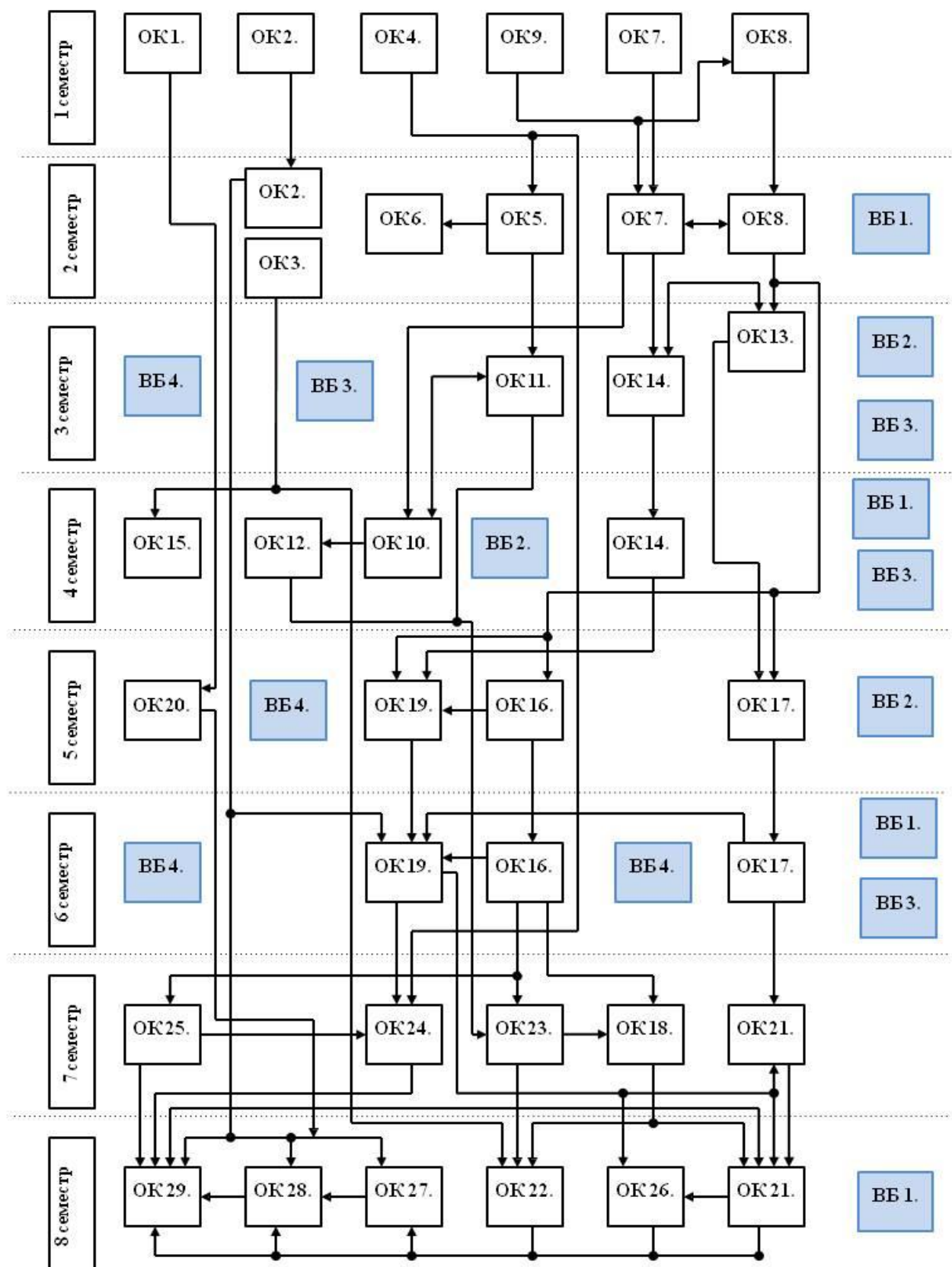
Орієнтовний перелік вибірових компонент ОП

ВБ 2	Дисципліни природничо-наукової підготовки**		
	Геологія, Основи геоморфології, Основи геотектоніки	5	
	Мікробіологічні основи екологічних технологій, Мікробіологія, санітарія і гігієна з основами НАССР, Мікроорганізми як біологічні агенти	5	
	Фізико-хімічні основи екологічних технологій, Фізична хімія дисперсних систем, Основи фізико-хімічного аналізу	6	
ВБ 3	Дисципліни загальної фахової підготовки**		
	Процеси і апарати харчових виробництв, Автоматизація виробничих процесів, Інжиніринг виробничих процесів	4	
	Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища, Інструментально-лабораторний аналіз у природоохоронній галузі, Методи контролю у промисловості	7	
	Біобезпека та біоетика, Екологія людини, Фізіологія та гігієна харчування	3	
ВБ 4	Дисципліни професійної і практичної підготовки**	20	
ВБ 4.1	Дисципліни з вибіркового блоку 1 «Прикладна екологія»		
ВБ 4.2	Дисципліни з вибіркового блоку 2 «Техногенна безпека»		

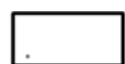
* Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Вищі навчальні заклади самостійно визначають механізми реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін (описується відповідним Положенням). Вибіркові дисципліни можуть формуватися у блоки, тоді студент вибирає блок дисциплін, після чого усі дисципліни блоку стають обов'язковими для вивчення. Рекомендується використовувати як блочні форми вибору, так і повністю вільний вибір дисциплін студентами.

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

- вибіркові компоненти освітньої програми

- обов'язкові компоненти освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Екологія та екоменеджмент» спеціальності 101 «Екологія» проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеню бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з екології.

Вимоги до кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти

4. Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в університеті

Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ВБ 1 *	ВБ 2 *	ВБ 3 *	ВБ 4 *	
ІНТ	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
ЗК 1					x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x			x					
ЗК 2		x	x	x	x		x								x	x	x	x	x		x	x	x		x	x			x					
ЗК 3						x		x				x	x			x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x					
ЗК 4																				x									x					
ЗК 5		x																											x					
ЗК 6																		x		x				x			x	x	x					
ЗК 7	x					x							x					x	x					x					x					
ЗК 8					x		x	x	x	x	x	x		x					x				x						x					
ЗК 9						x							x					x		x							x	x	x					
ЗК 10	x																			x							x	x	x					
ЗК 11													x		x	x	x	x	x		x	x			x				x					
ЗК 12	x					x							x			x	x				x				x			x	x					
ЗК 13	x	x		x												x												x		x				
ФК 1							x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x	x		x	x	x		x					
ФК 2				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x			x	x		x	x			x					
ФК 3				x	x											x						x		x	x				x					
ФК 4								x					x			x		x					x		x		x	x	x					
ФК 5						x	x	x		x	x	x	x			x	x	x	x		x	x	x			x	x		x					
ФК 6													x				x	x				x	x	x	x			x	x					
ФК 7							x		x			x	x				x					x	x				x	x	x					
ФК 8									x			x	x															x	x	x				
ФК 9																x	x		x										x	x				
ФК 10		x	x	x			x	x	x	x	x		x	x	x	x		x	x			x	x			x			x					
ФК 11		x					x						x			x		x												x				
ФК 12		x					x	x		x	x		x			x	x	x	x		x		x		x	x	x	x	x					
ФК 13							x						x				x	x				x				x				x				
ФК 14																	x		x															
ФК 15																	x	x	x		x													

* ВБ 1-4 – перелік компетентностей, які забезпечує конкретна дисципліна блоку, узгоджується з гарантом ОП на етапі підготовки програми дисципліни цього циклу

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ВБ 1*	ВБ 2*	ВБ 3*	ВБ 4*
ПРН 1									х			х	х	х				х				х		х					х				
ПРН 2							х	х					х			х		х				х		х		х	х	х					
ПРН 3							х	х	х	х	х					х	х	х	х		х	х	х		х	х	х		х				
ПРН 4													х			х	х	х						х				х					
ПРН 5																	х						х				х	х	х				
ПРН 6										х	х	х	х																х				
ПРН 7							х	х		х	х		х			х	х	х	х		х	х	х			х	х	х	х				
ПРН 8			х			х	х	х	х	х	х	х	х	х		х	х		х		х	х	х			х			х				
ПРН 9							х	х	х	х	х	х	х	х			х	х	х		х					х			х				
ПРН 10			х						х	х		х		х	х	х	х	х				х	х						х				
ПРН 11							х	х		х	х	х	х	х			х	х	х		х		х			х	х	х	х				
ПРН 12																х	х		х			х					х		х				
ПРН 13		х																х	х	х		х							х				
ПРН 14						х											х		х										х				
ПРН 15																	х					х		х			х	х	х				
ПРН 16													х					х											х				
ПРН 17							х	х		х	х		х			х	х		х				х			х	х		х				
ПРН 18			х			х												х	х	х		х						х	х				
ПРН 19			х			х	х	х		х	х		х	х		х			х		х		х		х	х	х	х	х				
ПРН 20													х					х											х				
ПРН 21			х		х	х		х	х	х	х	х		х		х						х	х					х	х				
ПРН 22							х			х	х		х				х	х	х			х				х		х		х			
ПРН 23												х				х		х				х					х	х	х				
ПРН 24						х																					х		х				
ПРН 25	х			х																х									х				
ПРН 26																	х	х	х										х				
ПРН 27																	х	х											х				

*ВБ 1-4 – перелік програмних результатів навчання, які забезпечує конкретна дисципліна блоку, узгоджується з гарантом ОП на етапі підготовки програми дисципліни цього циклу.